

Expunere de motive

Propunere legislativă pentru modificarea Legii învățământului superior nr. 199/2023

I. Situația actuală

În cadrul studiilor universitare de licență, studenții înmatriculați într-o instituție de învățământ superior trebuie să efectueze anual stagii de practică însumând un anumit număr de ore, variabil în funcție de domeniul de studii urmat. Practica de specialitate reprezintă, de asemenea, una din disciplinele la care studenții pot rămâne restanți și care îi poate împiedica în a finaliza studiile superioare.

Actualmente, Legea învățământului superior nr. 199/2023 prevede următoarele:

„Articolul 52

(5) În cadrul studiilor universitare de scurtă durată este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara instituțiilor de învățământ superior.”

„Articolul 54

(6) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara acestora.”

Deși toți studenții înmatriculați au obligația de a efectua stagii de practică, universitățile nu au responsabilitatea de a asigura decât jumătate din locurile de practică necesare. Din acest motiv, mulți dintre studenți sunt puși în situația de a căuta de unii singuri locuri unde să efectueze stagiile de practică obligatorii.

Totodată, deși, practic, toate domeniile de studii universitare au cel puțin un aspect de cercetare științifică asociat, fie că este vorba de cercetare fundamentală, aplicată sau de tip exploratoriu și în ciuda faptului că activitatea de cercetare reprezintă o parte semnificativă din preocupările cadrelor didactice universitare, atragerea absolvenților către vârful disciplinelor pe care le studiază se face în acest moment cu dificultate.

Bazat pe datele Eurostat, un studiu KPMG arată că România are cea mai mică pondere a cercetătorilor din totalul forței de muncă, 0,43% departe de media europeană de 1,55%.

Legea învățământului superior prevede, la art. 52, stagii de practică tocmai pentru că rolul educației universitare nu se limitează doar la transmiterea de cunoștințe, ci și la dezvoltarea capacităților de gândire critică, inovare și adaptabilitate a studenților, competențe pe care le oferă, prin excelență, tocmai activitatea de cercetare.

II. Modificările aduse legislației

Modificările pe care inițiatorii le propun presupun creșterea proporției locurilor de practică pe care universitățile sunt obligate să le asigure pentru studenții înmatriculați la studii de licență în cadrul acestora, atât pentru învățământul universitar de scurtă durată, cât și pentru cel de lungă durată. Noua formă a prevederilor legale mai sus menționate va fi următoarea:

„Articolul 52

(5) În cadrul studiilor universitare de scurtă durată este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 75% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara instituțiilor de învățământ superior.”

„Articolul 54

(6) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 75% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara acestora și cel puțin 10% în activități de cercetare desfășurate în instituția de învățământ superior sau în alte instituții de învățământ superior sau institute de cercetare partenere.”

III. Motivare

Inițiativa legislativă propusă aduce cu sine multiple beneficii pentru studenți, fără să împovăreze substanțial universitățile:

Din perspectiva facilitării procesului de identificare a unor locuri unde studenții să efectueze stagiile de practică, inițiativa va elimina din efortul pe care trebuie să îl depună studenții pe parcursul unui an pentru a găsi un loc de practică adecvat specialității cursurilor pe care aceștia le urmează.

Actualmente, studenții sunt nevoiți să contacteze personal multiple entități din domeniul pe care îl studiază, de multe ori acest proces unul dificil, în special în orașele mai mici. Universitățile, pe de altă parte, dispun de multiple pârghii pe care le pot utiliza în așa fel încât să asigure studenților aceste locuri cu un efort redus.

Raportat la calitatea stagiilor de practică, o implicare crescută a instituțiilor de învățământ

superior în procesul de asigurare a locurilor de practică va servi drept un garant nu numai al efectuării conforme a stagiilor de practică, cât și al calității și relevanței acestora pentru procesul de formare al studenților. Universitățile au capacitatea de a colabora cu instituții/companii care pot sprijini studenții în a aplica cunoștințele învățate într-un mod care să faciliteze și inserția ulterioară a acestora pe piața muncii.

În ceea ce privește dezvoltarea comunităților locale, considerăm că inițiativa ar servi și la crearea de oportunități de colaborare între universități și instituțiile publice/societățile comerciale. Considerăm că instituțiile de învățământ superior trebuie să reprezinte un nucleu al oricărui oraș aflat în curs de dezvoltare și nu numai, iar acestea pot contribui cel mai mult la acest proces doar colaborând cu ceilalți actori locali.

Din perspectiva activității de cercetare în universități, propunem ca un număr relativ mic de studenți să realizeze stagiile de practică în cercetare, având astfel ocazia să cunoască îndeaproape această activitate în care pot dezvolta competențe fundamentale, precum capacitatea de analiză critică, rezolvarea problemelor complexe și abilitatea de a lucra în echipă. Cercetarea îi stimulează pe studenți să exploreze idei noi și să își dezvolte capacitatea de a inova. Acolo unde cadrele didactice universitare desfășoară și o activitate de cercetare notabilă, prezența studenților va contribui la consolidarea relației student-profesor.

În cazul instituțiilor de învățământ superior care nu desfășoară activități de cercetare proprii, se pot încheia parteneriate cu institute de cercetare naționale sau cu alte organizații acreditate în acest domeniu.

Vă propun astfel, spre dezbateră și adoptare, prezenta inițiativă legislativă.

Senator USR
Silvia-Monica Dinică

ANDREI MARIUS MIȚODE

Ambrosie-Iulian MĂRĂU

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea Legii învățământului superior nr. 199/2023

[illegible]

Lista susținătorilor

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 199/2023 privind învățământul superior

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1.	Rodan Ciomai	USR	
2.	FILIP HAVĂRNEANU	USR	
3.	Diana Stoica	USR	
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea Legii învățământului superior nr. 199/2023

[illegible]

Lista susținătorilor

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 199/2023 privind învățământul superior

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1.	VICOL COSTER	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			